

Delavci izhajajo iz drug po-
tek z datumom naslednjega
dne. — Naročnina za celo
leto D 10.—, za pol leta
D 5.—, za četrt leta D 2.50
Posamezna številka 25 p
naročnina v inozemstvo
sorazmerno več.
Pošiljke nauredništvo in
upravnništvo
Ljubljana, Šelenburgova
ulica št. 6. II. nadstr.
Telefon št. 225.

DELAVEC

Rokopisi se ne vračajo. —
Inserati se zaračunavajo.
millimeter vrstica in si-
cer pri enkratni objavi
po 25 para, pri trikrat-
ni po 23 para, pri šest-
kratni po 21 p, pri celo-
letnih objavah po 20 p
za vsakokrat. — Za razne
izjave itd. stane mmvrstica
25 para. Reklam. so poš-
tine proste. — Nefrankira-
na pisma se ne sprejemajo.

Strokovno organiziranemu delavstvu!

Pri tvrdki A. Westen v Celju je zadivjala stavka. Preko 700 kovinarjev je ustavilo svoje delo, da s tem zadnjim orožjem ubrani v tridesetletni borbi pridobljene pravice.

Podjetnik te tovarne je bil prvi, ki je začel gonjo proti 8urnemu delavniku. Dvakrat je že sklical delavce, ter pritiskal nanje, da v njegovi navzočnosti glasujejo za 10 urnik.

Obakrat je delavstvo ta napad odbilo s tem, da je z absolutno večino glasovalo proti 10 urniku in za 8urnik.

Podjetnik se je maščeval s tem, da ni hotel zboljšati delavskih plač, če ravno je od zadnjega zvišanja poskočila draginja za več ko 40 odstotkov.

Na ta način je hotel delavce prisiliti, da pogazijo 8urnik.

Ko je organizacija naknadno zahtevala zvišanje je podjetnik spoznal, da se bo moral udati dokler je delavstvo organizirano.

Da razdere moč organizacije in na njenih ruševinah sezida svoj 10 urni delavnik je odpustil zaupnike z namenom ustrašiti vse člane, da se nihče več organizirati ne bo upal.

Delavstvo je to nakano spoznalo — je prenehalo z delom za toliko časa, dokler podjetnik ne sprejme zaupnikov nazaj v delo in zviša delavske plače.

Strokovna komisija za Slovenijo (Pokrajinski odbor GDSJ) je na svoji seji dne 3. t. m. obravnavala o važnosti te stavke, ter sklenila soglasno

da sprejme stavko kovinarjev, kot svojo zadevo.

ter jo bo z vso svojo močjo podpirala.

Da bo ta podpora čim izdatnejša, naroča komisija vsem priključenim organizacijam, da zbirajo od svojih članov poseben stavkovni davek, ki naj najmanj dosega višino zaslužka

dveh ur na teden.

Posamezne organizacije naj prirede v svojem delokrogu shode, na katerih naj pojasnijo važnost celjske stavke.

Istotako bo Strokovna komisija priredila v večjih delavskih cen-
trih shode z dnevnim redom: „Obrambna stavka celjskih kovinarjev“.

Sodrugri in soddružice!

Borba kovinarjev je Vaša borba — njihova zmaga je Vaša zmaga.

Pomagajte!

Za Strokovno komisijo za Slovenijo:
(Pokr. odbor GDSJ).

FRAN SVETEK l. r.
predsednik.

IGNACIJ KAISER l. r.
tajnik.

Viktor Zore:

**Delegatje lesnega delavstva
Slovenije pozdravljeni!**

V nedeljo dne 9. aprila t. l. se vrši II. redna skupščina naše organizacije, na kateri hočemo resno in trezno pregledati dosedanje delovanje našega društva, ter iz pridobljenihkušenj črpati novih smer-
nic, za bodoče delo. Pred vsem lahko konstatiramo, da se je misel za strokov-

no organizacijo med lesnim delavstvom krepko usidrala, kljub žilavem naporu naših nasprotnikov. Ideja organizacije je našla pot v najodlonejših gorskih krajih, kjer pod ostro sekuro padajo stoletni le-
sovi. Tiho brez vsakega hrupa v javnosti množijo skromni gozdni delavci in ža-
garji bogastvo onim, ki jih izkoriščajo do skrajnosti. Z isto žilavostjo, ki je potreb-
na pri njih trudopolnem delu, pa so se oklenili svoje strokovne organizacije, s katero si korak za korakom boljajo polo-

žaj. Z njimi roko v roko pa korakajo tudi mizarji in sorodne stroke, v sklenjenih vrstah pod varnim okriljem svoje orga-
nizacije. Ni nas na stotisoče, a vsi smo fantje iz fare. Vemo sicer, da jih je še mnogo v naši stroki, ki stojijo še ob strani, ter čakajo nezaupno na izid boja. Vsem tem kličemo: »Vkup uboga ginja, sem v naše vrste kamor spadate. Ne iščite prijateljev tam kjer jih ni!

Kongres ima vršiti važno nalogo. Brezdvomno so se vse podružnice tega resno zavedale, ter izvolile za delegate najresnejše može, katerim je dobrobit de-
lavstva pri srcu. Prepričani smo že v na-
prej, da bodo vsi sklepi skupščine našli med članstvom najboljši odmev. Kakor smo doživeli po vsaki skupščini, da se je organ. poživila, pričakujemo trdno tudi od te skupščine, da bo še bolj poživila delovanje posameznih združenj, v smeri poglobitve in razširjanja naše organizaci-
je, kakor tudi zboljšanja položaja vsega našega članstva. V dosego teh namenov, pa je seveda potrebno, da predvsem ure-
dimo naše finance, katere bomo nujno rabili. Smo bojna organizacija, zato pa je potrebno, da si ustvarimo disciplinarno vojsko, nabavimo začasno dovolj smod-
nika za vse boje, ki nas neizbežno čaka-
jo. Zato je za vsakega treznega delavca naravno, da bo brez odloga dal organi-
zaciji to, kar ona za njegovo obrambo potrebuje.

Uverjeni, da bodo vsi predlogi, ki so bili poslani od podružnic vodstvu dru-
štva, ali ki jih bo na predlog točnih raču-
nov, centralni odbor prednesel skupščini, pri vseh naših članih resno upoštevani, ter do zadnjih konsenzov izvedeni. So-
lidarnost, katera nam je do danes pomo-
gla v vseh bojih, nam daje najlepše nade za soliden razvoj našega društva, tudi v bodoče. Z največjo resnostjo bomo zato pregledali račune naših funkcionarjev, ter odločno zavrnili vsakega, ki bi hotel iz osebnih ali političnih ozirov delati raz-
dor v naši organizaciji. Preveč žrtev in truda nas je stalo, preveč ponosni smo na svoje skromno in pošteno delo, da bi dopustili političnim demagogom kate-
gakoli kalibra zanašati razdor v naše vr-
ste. V naših vrstah je prostor samo za poštene disciplinarne delavce! V tem znamenju naj se vrši naša skupščina, v tem smislu pozdravljeni, vi delegatje les-
nih delavcev, ki boste odločali o bodoči usodi naše organizacije.

**Naročajte in širite
list „DELAVEC“**

Kovinarjem!

Zaslišujoč poročilo tajništva o stavki kovinarjev v Celju je centralni odbor poročilo odobril, ter sklenil podpirati to obrambno stavko z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago.

Celjski sodrugi se bore za svoj obstoj, za priznanje zaupnikov, za svesto organizacije, za šurni delavnik skratka za vse, kar si je delavstvo v dolgih in težkih bojih priborilo.

Na brutalni naval nasprotnika na naše zaupnike je treba, da odgovorimo vsi kovinarji krepko in enotno kakor iz enega grla, sicer bo nasprotnik v divjem zmagovalju še podvojil krivice, ki jih vrši nad nami.

Nasprotnik računa, da bo organizaciji primanjkovalo virov za vzdržanje stavke, da bo na ta način sestradal stavkujoče, ter prisilil da pokleknejo.

Centralni odbor računa, da Vi kovinarji, ki delate, tega ne boste nikdar dovolili, da boste podpirali stavkujoče tako izdatno in tako dolgo dokler podjetnik ne uvidi in popravi krivice katero je zagrešil.

Poraz Celjanov je Vaš poraz, njihova zmaga je Vaša zmaga, zato se tega zavedajte, podpirajte stavko s tem, da žrtvujete

poldnevni zaslužek

na teden toliko časa, da zmaga pravica in proletarska zavest.

Vodstva podružnic naj skrbijo, da se bodo ti prispevki točno zbirali, nabrani denar pošljite vsak teden posebej na centralno tajništvo v Ljubljano.

V boju je zmaga pomagajte zmagati!

Za Osrednje društvo kovinarjev:

F. Svetek l. r. J. Golmajer l. r.
predsednik. tajnik.

Kovinarska stroka.

III. izredna skupščina kovinarjev se je vršila, dne 24. marca v Ljubljani. Zastopane so bile vse podružnice po svojih delegatih. Centralno vodstvo »Saveza metalških (kovinarskih) radnikov« v Beogradu je zastopal s Mirko Obradović iz Beograda. Kongres je sprejel jako lepe sklepe, katere priobčimo v prihodnji številki »Delavca«, kar nam danes radi pomanjkanja prostora ni mogoče.

V centralni odbor so bili izvoljeni naslednji sodrugi: France Svetek predsednik, Josip Pastorek podpredsednik, Joža Golmajer tajnik, Kilijan Jankovič blagajnik, Franc Pančur, Vinko Vrankar, Josip Otorepec, Josip Repar in Miloš Trobenjača odborniki. Kontrola: Ivan Ropret, Aleksander Družnik (Ljubljana), Ivan Malenšek (Jesenice) Anton Holcinger (Celje).

Vsem podružnicam kovinarjev. Centralni odbor kovinarjev je odredil, da naj se vrše simpatijski shodi za stavkujoče v Celju po vseh naših podružnicah. Zato opozarjamo vse podružnice, da skličejo shode in sicer po tem-le redu: Guštanj v nedeljo, dne 9. t. m., Muta v ponedeljek, dne 10. t. m., Sv. Lovrenc v torek, dne 11. t. m., Fala v sredo, dne 12. t. m., Štore v petek, dne 14. t. m. Maribor in Tezno skupaj v četrtek, dne 13. t. m. Jesenice-Javornik in Dobrava skupaj v ponedeljek, dne 10. t. m. v Delavskem domu na Savi. Kraj in čas naj določijo podruž-

nice. Vodstva podružnic naj skrbijo, da bodo ti shodi dobro obiskani. Na vseh shodih poročila referent iz Ljubljane.

Tajništvo O. D. K.

Vsem celjskim sodrugom kovinarjem javljamo tem potom, da se je naš vrli sodrug Matija Lokošek poslovil od nas in bo odpotoval v Baranjo. Bil je podpredsednik kov. odbora in občinski odbornik okoliške občine Celja. Za njegovo vztrajno delovanje mu je celokupni odbor izrekel absolutorij. Želimo mu obilo sreče v tujini in mu kličemo, naj nikdar ne zapusti naših vrst in naj ostane tudi nadalje član kov. organizacije. — Podružnica kovinarjev, Celje.

Kovinarji pozor! Delavstvo v Karlovcu je proglasilo vsled trdovratnosti podjetnika bojkot tvrdki »Dobra«. Livariji so se vsled tega že razšli. — Opozarjamo vse kovinarje, osobito livarje, naj ne iščejo dela v Karlovcu.

Izlet na Jesenice! Ljubljanski kovinarji so sklenili prirediti o Binkošti izlet na Jesenice, v srce slovenske industrije. Ker vlada tudi na Jesenicah veliko zanimanje za ta izlet, obeta biti zabava najboljša. Ob tej priliki si hodemo tudi ogledati največje industrijsko podjetje v Sloveniji, osobito plavže. Tudi več kovinarjev iz Kamnika se bo izleta udeležilo. Zato vabimo vse delavstvo iz Ljubljane kakor tudi iz pokrajine, da se tega izleta proletarcev udeleži.

Informacije se dobe pri Osrednjem društvu kovinarjev podružnica Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6 II.

Lesna stroka.

Načelstvo ljubljanske podružnice lesnih delavcev je sklenilo, da ima svoje redne seje vsak drugi torek v mesecu, zaupniške sestanke na vsak tisti petek, na katerega izide naše strokovno glasilo »Delavec«. Zaupniki udeležujejo se še vnaprej tako redno, kot do sedaj.

Občni zbor ljubljanske podružnice lesnih delavcev, ki se je vršil dne 19. marca t. l. v »Mestnem domu«, je bil prav lep dokaz, da se je lesno delavstvo zares začelo zanimati in pojmovati pomen močne strokovne organizacije. Načelstveno poročilo je podal sodr. Pokovec, ki je pozivljaj, da naj gre tudi v bodoče podružnica, kot novi odbor, po dosedanjih poti. Tajniško poročilo je podal sodrug Brajer, ki je poročal o gibanju članstva, o preosnovi podružničnega knjigovodstva itd. Spominjal se je tudi dveh umrlih sodrugov Sivca in Skalarja, katera priporoča članom v blag spomin. Blagajniško poročilo je podal sodrug Igljč, za nadzorstvo pa sta poročala sodruga Lenasi in Virant. Na predlog sodruga Lenasija se podeli staremu odboru absolutorij. V novi odbor so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Predsednik Skuk Fr., podpredsednik Mostar Ignacij, tajnik Tome Ivan, blagajnik Igljč Pavel, odborniki: Černe Rudolf (od pleskarjev), Lončoš Dimitrij, Hafner Ciril, namestniki: Žagar Franc, Naglič Filip, Zajc Franc, Južna Joško. V nadzorstvo so bili izvoljeni: Šusteršič Fr., Dolničar, Osterman, namestniki: Žagar, Dornik, Rupnik. Občni zbor je z veseljem pozdravil pleskarje v svoji sredi in obljubil, da bo tudi tem nudila naša podružnica zavetišče in če, treba tudi gmožino in moralno pomoč. Dalje je občni zbor izvolil za II. redno skupščino sledeče delegate: Skuk Fr., Gašpari Anton,

Ravnik Nikolaj, Pokovec Joško in Brajer Rudolf. Sklene se tudi povjšanje prispevkov za I. razred na 10 K, II. razred na 6 K in III. razred na 4 K tedensko.

Sobni slikarji, pleskarji in črkoslikarji naj do nadaljnjega v Ljubljani ne iščejo dela, ker se te stroke nahajajo še vedno v mezdnem gibanju.

Umrli je sodrug Jernej Skalar, član ljubljanske podružnice lesnih delavcev. Bodi mu blag spomin.

Podružnica lesnih delavcev v Celju ima svoj društveni lokal v Gaberjih, v gostilni Svetel, kjer se shajajo vsi člani vsako soboto zvečer od 7. do pol 9. Tam se plačujejo tudi prispevki in izplačujejo podpore.

Celje. Tukajšnji mizarji se nahajajo v mezdnem gibanju, zato naj nihče ne potuje semkaj dokler gibanja ne zaključimo.

Gaberje pri Celju. Dne 1. aprila t. l. se je vršil shod mizarjev, na katerem je poročal sodr. Bradeško o sedanjem položaju delavstva.

Šmarje pri Sevnici. V nedeljo, dne 2. aprila se je vršil shod lesnega delavstva, na katerem je poročal sodr. Bradeško. Na shodu pa je predvsem manjkalo zahrbtnježev in obenem glavnih zaupnikov tamošnjega delavstva, katerih prva dolžnost bi bila, da bi se shoda udeležili ter povedali z obraza v obraz, kje so bili pogreški pri zadnjem mezdnem gibanju. Ti gospodje ustanavljajo menda neko samostojno Unijo ter mislijo tako delavstvo zopet cepiti na dva dela, da se ga bo še bolj izkoriščalo kakor se ga že. Delavstvo naj uvidi in požene take pi-javke iz svojih vrst, — na gnoj ž njimi, drugam itak ne spadajo. Kar vas je pa zavednih, na delo in videli boste uspehe, katere vam nudi lahko samo vaša razredna organizacija.

Kemična stroka.

Medvede — Goričane. Dne 2. aprila se je vršil shod zaposlenih delavcev v obeh papirnicah z dnevnim redom: poročilo o poteku mezdne razprave in poročilo o strokovnem kongresu, na katerem sta poročala sod. Kaiser zastop. strok. kom. in tajnik osred. dr. kem. delavcev.

Občni zbor, podružnice kemičnih delavcev v Mostah, se je vršil dne 13. marca t. l. na katerem je poročal zastopnik strokovne komisije sodr. Kaiser. Odbor podružnice je ostal neizpremenjen.

Živilska stroka.

Shodi.

Osrednje društvo živilskih delavcev in sorodnih strok za slovensko ozemlje priredi velike strokovne shode po Sloveniji. Shodi se bodo vršili po naslednjem redu: 1. Dne 6. t. m. v Ljubljani. 2. Dne 7. t. m. v Laškem, pivovarniških delavcev. 3. Dne 8. t. m. v Celju, za peke in mlinarje. 4. Dne 9. t. m. v Mariboru, za pivovarnarje, peke, mlinarje in špediterje. 5. Dne 10. t. m. v Rogaški Slatini, za delavstvo državnega zdravilišča in peke. 6. Dne 12. t. m. na Vrhniki, za mesarje in drugo delavstvo. 7. Dne 23. t. m. v Kranju, za mlinarje. Dnevni red je za vse navedene shode enak, in sicer: 1. Delavski pokret in obrambna stavka kovinarjev v Celju. 2. Poročilo občnega zbora ter kongresa in prispevki. 3. Raznotero-

sti. Dolžnost vsakega člana naše organizacije je, da se shoda udeleži.

Podružnice morajo skrbeti za primeren lokal zborovanja. V krajih, kjer je več naših podružnic, naj se na označeni dan združijo ne z ozirom na stroko ter skupno pridejo na shod. Obravnavalo se bo za vse stroke. Sodrugi na delo dokler je čas.

Usnjarska stroka.

Šoštanj. V tuk. tovarni usnja, Woschnagg Franc & sinovi se je začelo zadnje čase od strani raznih elementov propagirati klerikalno strokovno organizacijo. Ti elementi à la Škofova kompanja, Schmelcer, Gobec itd. so podrepaniki kapitala in netolizci tiste gnile klerikalne organizacije, katere poglavar je pustil dne 24./III. 1920 v Ljubljani na Zaloški cesti streljati na delavce, ki so se borili za izboljšanje gnotnega položaja, za vsakdanji kruh. Celjsko zastopstvo te org. je naprosilo g. Woschnagg-ka za sprejem v avdienco v svrhu razgovora, kako bi bilo mogoče to trdnjavo zavednega proletariata razbiti in na njunem mestu ustanoviti klerikalno. Gg. zastopniki iz Celja, koliko bakšiša ste dobili za vašo lumparijo? Mislite li res, da se Vam bo kdaj kaj takega posrečilo? Vaša nada ni up, da boste s pomočjo tovarnarja izvršili Vaš namen, se bo izjalovil, ker vas delavstvo predobro pozna! Delavstvo Woschnagg-kove tovarne pazi se takih lopovščin! Drži se in čuvaj organizacijo, ki se bori že dolga leta napram tvojemu neusmiljenemu sovražniku, kapitalu. Pobijai intrige, ki jih povzročijo ti črni elementi. Zadnje čase je začel pobirati neki Satler Vinko, mežnar in organizist v rezervi, podpise in za vsak podpis po 1 dinar. Ker se ta svetnik ne upa s svojimi lumparijami na dan, svetujemo prizadetim delavcem, ki so mu že podpisali polo, da to javijo svojemu odboru, ki bo potem ukrenil nadaljne korake.

Oblačilna stroka.

Krojaški pomočniki v Ljubljani, Mariboru in Celju so vojevali borbo za povišanje plač ter nekatere izpremembe v sedanjih tarifah.

Ljubljanska podružnica je pridobila 35% na sedanje plače, ter da velja sedanji III. tarifni plačilni razred ne več za Ljubljano, temveč samo za okoliške pomočnike. Večji boj je vladal v Mariboru, kjer so po 14 dneh stavke dosegli 40% povišanje na plače, ter tudi izpodbili nakano mojstrov, da bi upeljali kosovno delo, ter odpravili tedensko plačo. Čast Mariborskim sodrugom, ki so s svojo organizacijsko močjo dokazali mojstrom, da se jim tudi v hodoče ne bo posrečila nikaka taka namera.

V Celju so dosegli 30% povišanje, tudi lep uspeh, ker imajo celjski sodrugi v svoji tarifi točke, katerih v Ljubljani in Mariboru dosedaj še nimajo. K celjskim razmeram se še povrnemo.

Za predilničarje v Trzinu se je stavila spomenica za 30% povišanje, ter je tvrdka odstopila celo zadevo industrijski zvezi. Bodemo pa še industrijski zvezi pokazali na neznosne razmere, ki vladajo v Trzinu. Predilničarji pogum!

Iz strokovne komisije.

Poročilo o strokovnem kongresu, ki se je vršil dne 25. in 26. marca t. l. bomo začeli priobčevati v prihodnji številki.

Priprave za 1. maj.

Strokovna komisija za Slovenijo je na svoji zadnji seji med drugim razpravljala tudi o praznovanju 1. maja. Nekateri zastopniki so bili mnenja, da bi se 1. maja delalo, zaslužek bi se pa žrtvoval za gladujoče v Rusiji.

Drugi so zopet mnenja naj se 1. maj praznuje, napravi naj se pa ta dan zbirko za Rusijo. Zadevo se je odstopilo agitacijskemu odseku, ki bo celo vprašanje proučil, ter izdelal primeren predlog.

Sodeč po razpoloženju večine se bo odsek najbrže izrekel za praznovanje.

V tem slučaju naj se sestavijo po vseh krajih posebni odbori in sicer tako, da bo vsaka podružnica našli organizacij imenovala v ta odbor po 2 ali 3 člane. Ta odbor naj izdela vse priprave.

Prvi maj je pravzaprav praznik političnih strank proletarstva. Vendar so ga tudi strokovne organizacije vedno praznovale in so imele radi praznovanja vedno težke boje.

Odkar se je proletariat razcepil na več političnih struj je tudi ta veliki praznik trpel.

Strokovna komisija bo letos posredovala med temi strujami, da vsaj za 1. maj prenehajo z bratomornim bojem.

Imamo upanje, da se bo to posredovanje posrečilo, da bodo vsaj prvega maja zopet bratje kot smo bili nekdanj.

O vseh ukrepih in sklepih bomo članstvo takoj obvestili, čim dobimo potrebnih podatkov.

Gospodarstvo.

Pravljica. Otroška leta, blaga leta srečnega spomina! Sedevali smo za pečjo ob dolgih zimskih večerih in poslušali pravljice iz tisoč in ene noči. Junak, ves svetel, velik in bleščeč, gre nad devetoglavega pozvoja. Narod ga je zapisal smrti, toda zgodil se je čudež. Mladenič zaupa svoji srečni zvezdi: zroč na svoj vzor, potegne junaško meč in glava za glavo pada, dokler ni zmaj ubit. Pravljica! Danes je resnica. Devetoglavci zmaj je kapitalizem, ki nas tlači, pritiska k tlom, da še komaj dihamo. Kje je junak, da nas reši? To je naša socialistična družina, ki upa na svojo srečno zvezdo, ki trdno veruje in zaupa našemu nauku. Kako ubiti kapitalizem? Edino orožje je protikapitalizem. Razlika med obema pa je silno velika. Prvega ima v rokah ena oseba; tej je brezpogojno na razpolago in uboga na vsak migljaj. Naš kapitalizem pa je last cele družbe, vseh in nikogar, dela le to, kar mu družba ukaže in nič več. Kako nastaja naš kapitalizem? Tako da se vsak zaveden član naše socialistične družbe udejstvuje po svojih močeh pri njegovem nastajanju, da nosi svoje odvišne krone na skupen kup v svojo delavsko hranilnico. Ktera je ta?

Hranilni oddelk Konsumnega društva za Slovenijo izkazuje 28./2. 1922. 3.512.393,96 K hranilnih vlog, ki so jih nabrale njegove podružnice v raznih krajih Slovenije. Vse so pridne kot pomladanske čebele, vendar moramo nekatere še posebej omeniti. Najpridnejša med vsemi podružnicami je ona na Savi. Od 1./7. 1921. do 31./1. 1922. je nabrala za 220 tisoč kron hranilnih vlog, v istem času Poljčane 170 tisoč, Ptuj 133 tisoč, Celje 111 tisoč, Šoštanj 110 tisoč, potem so manjše in manjše številke, dokler se ne ustavi pri neki podružnici z vsoto 500 K. Ime zamolčimo, zakaj hvala in graja bo-

dita umerjena. Ali naj višina hranilnih vlog označuje zavednost socialistične družine, ali pa kaže ubožstvo posameznih krajev? Oboje skupaj je vzrok malim številkam hranilnih vlog. Ali pa so na Savi tako sijajno plačani delavci, da lahko toliko vlagajo v hranilnico? Ne, nasprotno, plačani so menda v celi Sloveniji najslabše, zato pa je njihova zavednost tako visoka kot skoro nikjer drugje. Posameznikov kapital bomo ubili samo s kapitalom družbe. V tem znamenju je naša zmaga! Hranilne vloge se v Konsumnem društvu obrestujejo po 4½% odnosno one proti daljšemu odpovednemu roku po 5%.

Razno.

Naš grob. V nedeljo, dne 2. aprila smo spremili k zadnjemu počitku sodruga Viktorja Petrovčiča iz Rožne doline. Udeležba na pogrebu je pokazala, da pokojni ni imel sovražnika, pokazala pa je tudi, da so organizacije, pri kojih je nepozabni Petrovčič deloval, utrpele nenadomestljivo izgubo z njim, ki je legel v prerani grob. Sprevod, ki je bil naravnost veličasten, so otvorili v impozantnem številu ljubljanski organizirani mizarji z društvenim vencem. Za njim so korakali člani glinške »Svobode« z vencem, za temi pa tamburaši. Pevski zbor se je z srce pretresujočo pesmijo poslovil od pokojnika. V imenu »Svobode« je pri odprtem grobu govoril sodrug Cerkvenik, ki je slavil tiho in neumorno delo pokojnega, za izobrazbo delavstva. Pri njegovem govoru je malokatero oko ostalo suho, kajti Petrovčič je bil vseobče priljubljen in požrtvovalna osebnost. Z njim je legel zopet eden onih redkih, nesebičnih delavcev za osvoboditev proletariata v prerani grob. Bodi ti zemlja lahka, mi pa ti ohranimo trajen spomin.

Savez monopolskih radnika i radnica v Beogradu sklicuje za 16. in 17. aprila t. l. svoj II. kongres v dvorano začasnega socialističnega »Narodnega doma« v Beogradu.

»Navodila o ekonomskem ordiniranju zdravil« se zove brošurica, ki jo je izdala Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani (osrednji urad) za svoje zdravnike, poslovalnice in lekarnarje. Po veljavnih zakonitih določilih, ki veljajo za vse obvezne bolniške blagajne v Sloveniji, ki so osnovane v zmislu bolniško-zavarovalnega zakona iz leta 1888, bratovsko-skladnične in železničarske bolniške blagajne, je sestavil ta navodila šef-zdravnik g. dr. D. Bleiweis-Trsteniški, v katerih pojasnjuje, kako se zapisujejo zdravila brez nepotrebnih večjih stroškov, vendar ne v škodo zdravljenja bolnikov. Zdravila so se silno podražila in se še podražijo. Zaradi tega je potrebna posebna pažnja pri zapisovanju zdravil, da ne trpe škode bolniki na eni strani, na drugi strani pa bolniške blagajne. Navodila povedo jasno, da je treba pri ordinaciji zdravil v prvi vrsti vpoštevati interese bolnikov.

»O zdravstvenih nalogah socialnega zavarovanja«. Bolniška blagajna je izdala brošurico »O zdravstvenih nalogah socialnega zavarovanja« po referatu šef-zdravnika g. dr. D. Bleiweisa-Trsteniškega na III. lekarskem shodu v Ljubljani. Brošurica ima važen namen, da poglobi pojmovanje preventivnih mer v higijeni med narodom. Dobiva se pri osrednjem uradu bolniške blagajne v Ljubljani proti povrnitvi založnih stroškov. Obsega 26 strani.

Posledice ekstremistično-anarhističnega gospodarjenja v cementni tovarni v Zidanem mostu. Že dolgo časa so se rovarili razni ekstremistični hujšakci proti podružnici Osrednjega društva kemičnih delavcev v Zidanem mostu, ki je za delavstvo že marsikaj priborila. Pred letom so se vmešavali komunistični železničarji v odborove posle. Seveda niso imeli zaželjenega uspeha. Odkar pa je tem hujšakcem odklenkalo, so prevzeli njihovo nalogo v tovarni zaposleni elementi. (Imen začasno ne imenujemo). Raditega ni mogla podružnica držati organizatorične discipline, tudi ni mogla napredovati. Centralno vodstvo ni moglo vedno vmes posegati v podrobnosti, a vendar je molčalo, ker je računalo na to, da se bo odbor poboljšal. Dne 13. marca je centralno vodstvo zopet odposlalo spomenico na tovarno za povišanje plač vsem delavcem enako. Dne 28. marca so se vršila tozadevna pogajanja, ki sta se jih udeležila sodruga Rje iz Ljubljane in Leskošek iz Celja ter tovarniški zaupniki. Že pred začetkom pogajanj se je opazil separatizem med zaupniki, ker so zahtevali od zastopnikov organizacije, da morajo rokodelci dobiti 10% več poviška kot pa navadni delavci. Komaj sta jih prepričala, da takega separatizma delavska organizacija ne zastopa, ker ni »Gehilfenverein«, ampak razredna organizacija proletariata. (Odborniki so povečini profesionisti). Ob 9. so se začela pogajanja, ki so trajala do 1. popoldne z enkratnim prekinjenjem v svrhu posvetovanja z zaupniki. Končno se je doseglo tole: na ur 25%; za 243 delavcev je tvrdka privolila povišek 50—54.000 kron mesečno. — Poleg tega so se dovolile draginjske doklade na mezdo (5 K) ter družinske doklade za vsakega družinskega člana po 5 K (to znači pri 9 otrocih in z ženo dnevno 50 K doklade brez ozira na kvaliteto delavca). — Premog iz rudnika Mirne, ki stane podjetje 80 K q plačajo delavci pro q 10 K ter dobi vsak oženjenec ali samec, kolikor ga rabi. — Prosto električno razsvetljavo in prosto stanovanje v naturi ali v gotovini. — Vrhutega še 1. majnik kot plačani praznik. Ker je bil ob 4. popoldne sklican shod, je bilo določeno, da se ob 3. napravi pogodba in podpiše. Še pred tem časom se je zglasil neki Jeraj z zahtevo, da bo o skle-

panju pogodbe masa odločevala in ne tajniki! Sodrug Leskošek je nato zahteval listo organizirane mase, od katere je bilo pri 243 delavcih organiziranih samo 98 članov; potem mu je odgovoril, da neorganizirana masa ne more odločevati za organizacijo. Kljub temu so nahujskani elementi vztrajali na tem, da odločuje frazerstvo, a ne pamet. Nato se je pojavil še eden, ki je prinesel poročilo mase, da morajo tajniki skleniti pogodbo za 50%, drugače bo masa z njimi na shodu obračunala (najbrže so jih mislili linčati, ker nista ravnatelja nabila, da bi dal še več poviška?) To je bil povod, da sta oba sodruga izjavila, da odhajata ter da sta vzela pogodbo s seboj brez podpisa. Ravnateljstvu so sporočili, da organizacija odstopa od storjenega sklepa, ker je večji del neorganiziranega delavstva glasom poročil nezadovoljen. Tako se je končala žaloigra zapeljanega in nahujskanega delavstva v Zidanem mostu.

Za gladiujočo Rusijo je daroval sodrug Tome Josip. Kočevje 27 Din., kot 1 dnevno dijeto.

Zahvale.

Zahvaljujem se najiskrenejše ljubljanski podružnici lesnih delavcev za naklonjeno mi podporo 350 K v moji dolgotrajni bolezni.

Viktor Petrovič.

Podpisani se zahvaljujem vsem sodrugom mizarjem tvrdke Klančnik in Kompara za pomoč v času moje dolgotrajne bolezni, v znesku K 268. Zahvaljujem se tudi Osrednjemu društvu lesnih delavcev za podporo K 200.

Jung Julij, mizar, Maribor.

Podpisani se najtopleje zahvaljujem vsem topilcem posebno nadpazniku g. Govejškemu, ki je nabral in mi izročil ob času moje dolge bolezni znesek 343 K.

Boštajn Juvan.

Podpisani se zahvaljujem vsem sodrugom v Štorah za nabrano vsoto K 260 kot podporo za časa moje bolezni.

F. Regeršek.

Izdajatelj in odgovorni urednik

IVAN TOKAN

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Redni davek plača društvo iz svojega. Obratiti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročilu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se oekomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-iev „Elsafluid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k

vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptič. in čistečega osvežujočega delovanja najbolj-šega učinka. Ravno tako je priljubljen kot krepko blago delujoče in vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamašotom in poštnino za vsakoga: 3 dvojnat ali 1 špeciálna steklenica 48 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 168 K
24 8 280 K
36 12 394 K

POŠTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 7-50 K; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimirai 41 K; Glycerin 6 K in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 K in 12 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA
donja Elsatrg št. 252 Hrvaško.

KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO - LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13. — Poštni ček. rač. št. 10.532. — Telefon inter. št. 178. — Brzjavni naslov „Kodes Ljubljana“.

HRANILNI ODDELEK

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2 %, večje vloge proti polletni odpovedi po 5 %. Hranilne vloge sprejema osebno ali po položnicah centrala v Ljubljani ali pa

podružnice: 6 v Ljubljani, dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Tržič, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Koroška Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kranjska Gora, Radeče, Celje, Store, Soštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, St. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Crna I., Crna II.

Sodrugi, vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes

nad 3 milijone kron.

Pristopnina K 10.—.

Član društva postane lahko vsak!

Delež K 200.—.

Pristopati se zamore v vseh gori imenovanih podružnicah.